PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

2005. gada 27. septembrī *

Apvienotās lietas T-134/03 un T-135/03

Common Market Fertilizers SA, Brisele (Beļģija), ko pārstāv A. Sutons [*A. Sutton*], *barrister*, un N. Flandēns [*N. Flandin*], *avocat*,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv K. Lūiss [*X. Lewis*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2002. gada 20. decembra Lēmumus C (2002) 5217 galīgā redakcija un C (2002) 5218 galīgā redakcija, ar ko atzīst, ka ievedmuitas nodokļa atlaišana konkrētajā situācijā nav pamatota.

* Tiesvedības valoda — franču.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs B. Vesterdorfs [*B. Vesterdorf*], tiesneši Dž. D. Kuks [*J. D. Cooke*], R. Garsija-Valdekasass [*R. García-Valdecasas*], I. Labucka un V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretāre K. Kristensena [*C. Kristensen*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 25. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 Padomes 1994. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 3319/94, ar kuru piemēro galīgo antidempinga maksājumu Bulgārijas un Polijas izcelsmes urīnvielas un amonija nitrāta šķīduma maisījumiem, ko ieved uzņēmumi, uz kuriem neattiecas atbrīvojums no nodokļa, un galīgi iekasē ar pagaidu maksājumu garantētās summas (OV L 350,

20. lpp.), 1. panta 3. punkta otrajā daļā ir noteikti šādi specifiski antidempinga maksājumi:

"[..] Uz tāda importa laišanu brīvā apgrozībā, par ko nav tieši aplikts importētājs, kurš nav saistīts ar kādu no iepriekš minētajiem eksportētājiem vai ražotājiem no Polijas, attiecas šādi specifiski antidempinga maksājumi:

attiecībā uz [..] *Zaklady Azotowe Pulawy* sertificētu izstrādājumu specifisks maksājums ECU 19 apmērā par tonnu izstrādājuma (*Taric* papildu kods: 8795)."

2 239. pantā Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulā (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000 (OV L 311, 17. lpp.) (turpmāk tekstā — Muitas kodekss), ir noteikts šādi:

"1. Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļus var atmaksāt vai atlaist 236., 237. un 238. pantā neminētos gadījumos:

— kurus nosaka saskaņā ar Komitejas procedūru;

— kurus radījuši apstākļi, kādos attiecīgo personu nevar saistīt ar maldināšanu [krāpšanu] vai klaju nolaidību [rupju neuzmanību]. Gadījumus, kādos šo noteikumu piemēro, un tā piemērošanas kārtību nosaka saskaņā ar Komitejas

procedūru. Atmaksāšana vai atlaišana var būt atkarīga no īpašu nosacījumu izpildes.

2. Nodokļus atmaksā vai atlaiž 1. punktā minēto iemeslu dēļ, ja attiecīgajā muitas iestādē saņemts iesniegums divpadsmit mēnešu laikā no dienas, kurā muitas nodokļu summa darīta zināma parādniekam [..]."

3 No Muitas kodeksa 4. panta 24. punkta izriet, ka šā kodeksa piemērošana notiek saskaņā ar Komitejas procedūru, proti, procedūru, kas paredzēta 247. un 247.a pantā.

4 Muitas kodeksa 247. pantā noteikts, ka: "Šās regulas īstenošanai vajadzīgos pasākumus [..] pieņem saskaņā ar 247.a panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru [..]".

5 Muitas kodeksa 247.a pantā noteikts:

"1. Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja (turpmāk tekstā — "Komiteja").

2. Atsaucoties uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu [..].

3. Komiteja apstiprina savu reglamentu."

6 Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. pantā paredzēts:

"1. Sasaukšanu, dienaskārtību, kā arī to pasākumu projektus, par kuriem komitejai lūgts sniegt viedokli, un visus pārējos darba dokumentus priekšsēdētājs nosūta pastāvīgajām pārstāvniecībām un komitejas locekļiem saskaņā ar 14. panta 2. punktu, parasti, vēlākais, četrpadsmit kalendāra dienas pirms sanāksmes.

2. Steidzamos gadījumos un, ja pieņemamie pasākumi ir jāpiemēro nekavējoties, priekšsēdētājs pēc viena komitejas locekļa pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var saīsināt iepriekšējā punktā paredzēto nosūtīšanas termiņu līdz piecām kalendāra dienām pirms sanāksmes.

3. Sevišķas steidzamības gadījumos priekšsēdētājs var neievērot 1. un 2. punktā noteiktos termiņus. Ja sanāksmes laikā tiek iesniegts priekšlikums sanāksmes dienas kārtībā iekļaut kādu jautājumu, tam ir nepieciešama komitejas locekļu vienkārša vairākuma piekrišana."

7 Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmuma 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību (OV L 184, 23. lpp., turpmāk tekstā — Komitoloģijas lēmums) 5. pantā ir noteikts:

"Regulatīvā procedūra

1. Komisijai palīdz regulatīvā komiteja, kurā ir dalībvalstu pārstāvji un kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

2. Komisijas pārstāvis komitejai iesniedz veicamo pasākumu projektu. Komiteja sniedz atzinumu par projektu termiņā, kuru priekšsēdētājs var noteikt atbilstīgi jautājuma steidzamībai. Atzinumu sniedz, pieņemot lēmumu ar tādu balsu vairākumu, kāds Līguma 205. panta 2. punktā paredzēts lēmumiem, kuri Padomei jāpieņem pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsu skaitu komitejā nosaka minētais pants. Priekšsēdētājs nebalso.

3. Komisija, neskarot 8. pantu, pieņem paredzētos pasākumus, ja tie atbilst komitejas atzinumam.

4. Ja paredzētie pasākumi nesaskan ar komitejas atzinumu vai atzinums nav sniegts, Komisija tūlīt iesniedz Padomei priekšlikumu par veicamajiem pasākumiem un informē Eiropas Parlamentu. [..]"

8 Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka atsevišķus Muitas kodeksa īstenošanas noteikumus (OV L 253, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 1998. gada 29. jūlija Regulu (EK) Nr. 1677/98 (OV L 212, 18. lpp., turpmāk tekstā — Īstenošanas regula), 905. pantā noteikts:

"1. Ja lēmuma pieņēmējs — muitas dienests, kuram iesniegts atmaksas vai atlaišanas pieteikums saskaņā ar Kodeksa 239. panta 2. punktu, nevar pieņemt lēmumu uz 899. panta pamata, bet pieteikumam ir pievienoti pierādījumi, ko varētu uzskatīt par īpašu situāciju, kurā attiecīgo personu nevar apsūdzēt maldināšanā [krāpšanā] vai acīmredzamā nolaidībā [rupjā neuzmanībā], tad šā dienesta piederības dalībvalsts šo lietu nosūta Komisijai izskatīšanai saskaņā ar 906.–909. pantā izklāstīto procedūru.

Izņemot gadījumus, kad muitas dienests, kas pieņem lēmumu, šaubās, tas tomēr var pats izlemt piešķirt nodokļu atmaksājumu vai atbrīvojumu tad, ja tas uzskata, ka ir ievēroti Kodeksa 239. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi, ar noteikumu, ka attiecīgā summa vienam uzņēmumam par vienu vai vairākām ievešanas vai izvešanas darbībām, kuru cēlonis tomēr ir viena un tā pati īpašā situācija, nepārsniedz ECU 50 000.

Terminu "attiecīgā persona" tulko saskaņā ar 899. pantu.

Visos citos gadījumos lēmuma pieņēmējs — muitas dienests — pieteikumu noraida.

2. Komisijai nosūtītā lietā iekļauj visus faktus, kas vajadzīgi lietas pilnīgai izvērtēšanai. Tajā jābūt atmaksāšanas vai atbrīvošanas pieprasītāja parakstītai deklarācijai, kas apstiprina faktu, ka tam bijusi iespēja iepazīties ar lietas materiāliem, un norāda, ka viņam nekas nav piebilstams, vai kādi dokumenti vēl būtu pievienojami.

Komisija par lietas saņemšanu tūlīt informē attiecīgo dalībvalsti.

Ja tiek konstatēts, ka dalībvalsts iesniegta informācija nav pietiekama, lai lēmumu par attiecīgo lietu varētu pieņemt, pārzinot visus faktus, tad Komisija var likt iesniegt papildu informāciju."

9 Īstenošanas regulas 906. pantā noteikts:

"Piecpadsmit dienu laikā pēc 905. panta 2. punktā minētās lietas saņemšanas Komisija lietas kopiju izsūta dalībvalstīm.

Attiecīgās lietas izskatīšanu pēc iespējas drīz iekļauj Kodeksa 247. pantā paredzētās Komitejas sanāksmes darba kārtībā."

10 Pēc lietā notikušā — Īstenošanas regulas 906. panta otrā daļa ar Komisijas 2003. gada 25. jūlija Regulu (EK) Nr. 1335/2003, ar ko izdara grozījumus Īstenošanas regulā (OV L 187, 16. lpp.), tika grozīta šādi:

"Attiecīgās lietas izskatīšanu pēc iespējas drīz iekļauj 907. pantā paredzētās ekspertu grupas sanāksmes darba kārtībā."

11 Īstenošanas regulas 906.a pantā noteikts:

"Ja 906. un 907. pantā noteiktās procedūras laikā Komisija gatavojas pieņemt atmaksājuma vai atbrīvojuma pretendentam nelabvēlīgu lēmumu, Komisija savus iebildumus rakstiski paziņo šai personai, pievienojot dokumentus, kas pamato šos iebildumus. Atmaksājuma vai atbrīvojuma pretendents izsaka savu viedokli rakstiski viena mēneša laikā pēc iebildumu nosūtīšanas. Ja šī persona nepaziņo savu viedokli minētajā laikā, uzskata, ka tā ir atteikusies izmantot tiesības izteikt viedokli."

12 Īstenošanas regulas 907. panta pirmajā daļā paredzēts:

"Pēc apspriedes ar ekspertu grupu, ko veido visu dalībvalstu pārstāvji, kuri sanāk Komitejā konkrētās lietas izskatīšanai, Komisija lemj, vai izskatītajā īpašajā situācijā pienākas atmaksāšana vai atlaišana."

13 Padomes 1958. gada 15. aprīļa Regulas Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 1958, 17, 385. lpp.), 3. pantā noteikts:

"Dokumentus, ko Kopienas iestāde sūta dalībvalstij vai dalībvalsts jurisdikcijā esošai personai, sagatavo attiecīgās dalībvalsts valodā."

Prāvas rašanās fakti

14 Prasītāja, kura ir dibināta Beļģijā, ir ķīmisko izstrādājumu, it īpaši slāpekli saturošu šķīdumu (urīnvielas un amonija nitrāts) vairumtirgotāja. Prasītājas grupā ietilpst *Rellmann GmbH*, kas atrodas Hamburgā (Vācija) un ir prasītājas 100 % filiāle, un *Agro Baltic GmbH*, kuras atrašanās vieta ir Rostokā (Vācija) un kas ir *Rellmann* 100 % filiāle. 1989. gadā prasītāja ieguva sabiedrību *Champagne Fertilisants*, kas ir tās nodokļu pārstāve attiecībā uz visiem darījumiem Francijā.

15 Eksportētājs, poļu uzņēmums *Zaklady Azotowe Pulawy* (turpmāk tekstā — "*ZAP*"), pārdod izstrādājumus *Agro Baltic*. Prasītājas grupas ietvaros tirdzniecības aprite ir šāda: *Agro Baltic* pārdod tālāk izstrādājumus *Rellmann*, kas tos pārdod tālāk prasītājai. Tika iesniegti atbilstošie rēķini.

16 Lietā T-134/03 *Agro Baltic* no *ZAP* laika posmā no 1997. gada marta līdz 1997. gada septembrim nopirka trīs kravas urīnvielas un amonija nitrāta maisījuma. Šīm kravām tika piemērota iepriekš 15. punktā aprakstītā tirdzniecības aprite.

17 Kogemam [*Cogema*], pilnvarotajam muitas aģentam, tika uzdots laist izstrādājumus brīvā apgrozībā *Agro Baltic* vārdā un nodot tos patēriņam prasītājas vārdā.

18 Sākotnēji preces tika laistas apgrozībā *Agro Baltic* vārdā saskaņā ar EU0 deklarāciju, kam pievienoti *ZAP* rēķini *Agro Baltic* un EUR. 1 sertifikāti par preču poļu izcelsmi. Preces līdztekus tika novietotas noliktavā, bet pēc brīža no turienes izvestas, lai tās nodotu patēriņam *Champagne Fertilisants* vārdā.

19 Lietā T-135/03 *Agro Baltic* 1995. gada janvārī no *ZAP* nopirka vienu kravu, kura arī pēc tam veica iepriekš 15. punktā aprakstīto apriti.

20 *Agro Baltic* pilnvaroja sabiedrību *SCAC Rouen* (turpmāk tekstā — "*SCAC*"), pilnvarotu muitas aģentu, laist brīvā apgrozībā preces *Agro Baltic* vārdā un nodot tās patēriņam prasītājas vārdā. Par to pašu preci bija jāiesniedz divas muitas deklarācijas par importu vienā un tajā pašā muitas iestādē, norādot divus dažādus saņēmējus, lai nošķirtu muitas nodokļu maksājumu no PVN maksājuma.

21 *SCAC* laišanai brīvā apgrozībā un nodošanai patēriņam prasītājas vārdā izmantoja vienkāršoto atmuitošanas procedūru. *SCAC* iesniedza IM4 deklarāciju prasītājas vārdā, kurai pievienots *Rellmann* rēķins prasītājai un EUR. 1 sertifikāts par preču poļu izcelsmi.

22 Iesākumā Francijas kompetentās pārvaldes iestādes pieņēma uz divām izskatāmajām lietām attiecināmās deklarācijas, noteica atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļa, pamatojoties uz EUR. 1 sertifikātiem, un nepiemēroja antidempinga maksājumu.

23 Pēc tam — vēlākā pārbaudē Francijas kompetentās iestādes tomēr uzskatīja, ka visām abās izskatāmajās lietās minētajām kravām ir jāpiemēro īpašā nodeva ECU 19 apmērā par tonnu saskaņā ar Regulas Nr. 3319/94 1. panta 3. punkta otro daļu. Tās uzskatīja, ka preču patiesais importētājs ir prasītāja, nevis *ZAP* tiešā rēķina saņēmējs, kaut arī attiecīgie izstrādājumi bija *ZAP* sertificēti. Lietā T-134/03 iesniegtajos materiālos Francijas kompetentās iestādes apgalvo, ka preču uzglabāšana starposmā no juridiskā viedokļa ir fikcija, jo tā ilga ļoti īsu brīdi, un ka prasītāja preces bija jau ieguvusi trīs iepriekšējo darbību rezultātā vēl pirms deklarāciju par laišanu brīvā apgrozībā iesniegšanas *Agro Baltic* vārdā. Lietā T-135/03 iesniegtajos

materiālos Francijas kompetentās iestādes apgalvo, ka ir iesniegta tikai viena deklarācija par laišanu brīvā apgrozībā un nodošanu patēriņam prasītājas vārdā.

24 Lietas T-134/03 materiālos ir minēts, ka šajos apstākļos Puatjē [*Poitiers*] Orientācijas informācijas un kontroles biroja darbinieki 1998. gada 4. decembrī sastādīja protokolu par to, ka nav nomaksāti nodokļi un nodevas kopsummā par 3 911 497 Francijas frankiem (FRF) (EUR 564 855). Lietas T-135/03 materiālos minēts, ka Roenas [*Rouen*] Starpreģionu nodevu direkcija 1997. gada 13. novembrī ir sastādījusi protokolu par to, ka bija jāpiemēro nodokļi un nodevas kopsummā par FRF 840 271 (EUR 128 098).

25 1999. gada novembrī un decembrī prasītāja Francijas nodokļu administrācijā iesniedza pieteikumus par nodokļu atlaišanu, pamatojoties uz Muitas kodeksa 239. pantu. 2002. gada 14. februārī pēdējā minētos līgumus pārsūtīja Komisijai, kas tos piereģistrēja ar atsauces numuriem REM 02/02 (lieta T-134/03) un REM 03/02 (lieta T-135/03).

26 2002. gada 9. un 10. septembra vēstulēs, uz kurām atbilde tika sniegta 2002. gada 11. oktobrī, Komisija norādīja prasītājai, ka tā gatavojas pieņemt negatīvu lēmumu lietās REM 02/02 un REM 03/02.

27 2002. gada 12. novembrī nodokļu komitejas atlīdzināšanas nodaļas ietvaros notika REM/REC ekspertu grupas sanāksme. Saskaņā ar šīs sanāksmes kopsavilkumu, kas sastādīts 2002. gada 29. novembrī, ekspertu grupas galējais balsojums attiecībā uz lietām REM 02/02 un REM 03/02 bija šāds: "seši pārstāvji balso par Komisijas priekšlikumu, četri atturas un pieci pārstāvji balso pret Komisijas priekšlikumu".

28 2002. gada 20. decembrī Komisija, uzskatīdama, ka prasītāja ir pieļāvusi rupju neuzmanību un nav bijis īpašas situācijas, un ka līdz ar to nav izpildīti Muitas kodeksa 239. panta noteikumi, pieņēma lēmumus C (2002) 5217 galīgā redakcija (lietā REM 02/02) un C (2002) 5218 galīgā redakcija (lietā REM 03/02), kuros atzīts, ka ievedmuitas nodokļu atlaide nav pamatota (turpmāk tekstā — "apstrīdētie lēmumi"). Tā šos lēmumus paziņoja Francijas nodokļu administrācijai, kas savukārt tos 2003. gada 10. februārī nodeva prasītājai.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

29 Ar prasības pieteikumiem, kas Pirmās instances tiesā iesniegti 2003. gada 18. aprīlī, prasītāja cēla šīs prasības.

30 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa nolēma sākt mutvārdu procesu. Procesa organizatorisko pasākumu ietvaros tā aicināja lietas dalībniekus tiesas sēdē atbildēt uz noteiktiem jautājumiem. Uzklausījusi lietas dalībniekus, Pirmās instances tiesa mutvārdu procesa un sprieduma mērķiem apvienoja lietas T-134/03 un T-135/03.

31 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas jautājumiem tika uzklausīti tiesas sēdē 2005. gada 25. janvārī.

32 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdētos lēmumus;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

33 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

34 Pamatojot savas prasības, prasītāja izvirza trīs pamatus, no kuriem pirmais ir būtisku formas prasību un tiesību uz aizstāvību pārkāpums, otrais — acīmredzama kļūdu vērtējumā attiecībā uz Muitas kodeksa 239. panta piemērošanu, un trešais — pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpums.

Par pirmo pamatu — būtisku formas prasību un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu

35 Šis pamats ir iedalīts piecās daļās, kas ir, pirmkārt, EKL 7. panta un Komitoloģijas lēmuma 5. panta pārkāpums, otrkārt, Īstenošanas regulas 906. panta 1. punkta pārkāpums, treškārt, Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta pārkāpums, ceturtkārt, Regulas Nr. 1 3. panta pārkāpums un, visbeidzot, tiesību uz aizstāvību pārkāpums.

Par pirmā pamata pirmo daļu — EKL 7. panta un Komitoloģijas lēmuma 5. panta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

36 Prasītāja pēc būtības apgalvo, ka Muitas kodeksa un it īpaši tā 239. panta īstenošanai nepieciešamie pasākumi ir, piemērojot šā kodeksa 247. pantu, pieņemti saskaņā ar 247.a panta 2. punktā noteikto regulatīvo procedūru. Tā atgādina, ka šajā normā noteikts, ka Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, un precīzi norādīts Komitoloģijas lēmuma 5. pants attiecībā uz regulatīvo komiteju.

37 Prasītāja uzskata, ka "komiteja", kuras sanāksme notika 2002. gada 12. novembrī (skat. iepriekš 27. punktā), noteikti bija regulatīvā komiteja Komitoloģijas lēmuma 5. panta izpratnē.

38 Tā turpina, norādot, ka piemērojot "komitejas" balsojuma rezultātam EKL 205. pantā paredzēto balsu vērtējumu, Komisijas priekšlikums nevarēja iegūt nepieciešamo 62 balsu kvalificēto vairākumu.

39 Prasītāja uzskata, ka, tā kā "komiteja" nav sniegusi savu atzinumu Komitoloģijas lēmuma 5. panta 4. punkta izpratnē, Komisijai bija nekavējoties jāiesniedz savs priekšlikums Padomei un jāinformē Eiropas Parlaments, ko tā neizdarīja. Neraugoties uz to, pieņemdama apstrīdētos lēmumus, Komisija ir pārkāpusi savas kompetences robežas, pārkāpjot EKL 7. pantu un Komitoloģijas lēmuma 5. pantu. Šā iemesla dēļ apstrīdētajiem lēmumiem piemīt būtisks trūkums.

40 Komisijai, kura uzskata (skat. turpmāk 45. punktā), ka attiecīgā "komiteja" patiesībā ir ekspertu grupa, kuru tā sev izveidojusi, pieņemot Īstenošanas regulas 907. pantu, prasītāja iebilst, ka Komisija, pieņemot minēto 907. pantu, nav pieņēmusi Muitas kodeksa piemērošanas pasākumu, bet gan, pretēji EKL 7. pantam, ir sev nepamatoti piešķīrusi kompetenci.

41 Tā piebilst, ka Komisijas argumentācija ir jānoraida, jo tā padara Īstenošanas regulas 907. panta pirmo daļu par prettiesisku juridiska pamatojuma trūkuma dēļ. Ja Pirmās instances tiesa šo argumentāciju pieņemtu, prasītāja savā replikā, atsaucoties uz EKL 241. pantu, uzsver Īstenošanas regulas 907. panta pirmās daļas prettiesiskumu. Prasītāja turklāt atsaucas uz Pirmās instances tiesas 2003. gada 28. janvāra spriedumu lietā T-147/00 *Laboratoires Servier*/Komisija, *Recueil*, II-85. lpp, 45. punkts, kurā noteikts, ka "saskaņā ar pastāvīgo judikatūru fakts, ka iestāde, kas pieņēmusi apstrīdēto aktu, nav bijusi kompetenta to darīt, ir sabiedriskās kārtības pamats tā atcelšanai, kas *ex oficio* jāatzīst Kopienu tiesā".

42 Papildus prasītāja uzsver, ka Īstenošanas regulas 907. panta pirmās daļas redakcija, kurā paredzēta ekspertu grupas sanāksme "Komitejā", nevis kādā "komitejā", ir arguments par labu tādai interpretācijai, ka attiecīgā komiteja ir vienīgā, uz kuru izdarīta atsauce Īstenošanas regulā, tas ir, Īstenošanas regulas 906. panta otrajā daļā minētā komiteja, proti, Muitas kodeksa 247. panta paredzētā regulatīvā komiteja. Prasītāja arī apgalvo, ka, ja Komisijas interpretācija būtu pareiza, nebūtu ievērota Īstenošanas regulas 906. panta otrajā daļā paredzētā procedūra, kas nosaka, ka Muitas kodeksa 247. pantā paredzētā komiteja sanāk pirms katra Komisijas lēmuma par atmaksāšanu vai atlaišanu. Tādējādi ir pārkāpta Īstenošanas regulas 906. panta otrā daļa.

43 Šo argumentu neatspēko arī Īstenošanas regulas 906. panta otrās daļas jaunā redakcija (skat. iepriekš 10. punktu), kurā jēdziens "komiteja" ir aizstāts ar

"907. pantā paredzētā ekspertu grupa", jo šis grozījums ir pieņemts pēc lietā notikušās komitejas sanāksmes par attiecīgo jautājumu.

44 Prasītāja visbeidzot atzīmē, ka fakts, ka Komisija pēc savas iniciatīvas veica 2002. gada 12. novembra komitejas sanāksmes balsu skaitīšanu saskaņā ar EKL 205. panta noteikto balsu vērtēšanu, apstiprina to, ka attiecīgā komiteja ir regulatīvā komiteja Komitoloģijas lēmuma 5. panta izpratnē. Atbildot Komisijai, kas uzskata, ka ekspertu grupa atšķiras no Muitas kodeksa komitejas, lai arī ir ar to saistīta, jo tā saskaņā ar Īstenošanas regulas 907. pantu sanāk šīs komitejas ietvaros, prasītāja uzsver, ka šai ekspertu grupai nav sava budžeta, ka sastāva ziņā tā ir identiska ar Muitas kodeksa komiteju un ka uz to nav atsauces Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta noteikumos par dienas kārtību.

45 Komisija uzskata, ka prasītāja regulatīvās komitejas ekspertu grupu ir nepareizi kvalificējusi Komitoloģijas lēmuma 5. panta izpratnē. Tā paskaidro, ka minētā ekspertu grupa nav nedz regulatīvā komiteja, nedz arī jebkāda cita komiteja, uz ko attiektos Komitoloģijas lēmums. Patiesībā runa ir par ekspertu grupu, kuru tā sev ir izveidojusi, pieņemot Īstenošanas regulas 907. panta pirmo daļu — vienīgo noteikumu, kas regulē tās tiesisko statusu, kompetenci un darbību.

46 Komisija vēlreiz paskaidro, ka Muitas kodeksa 239. pants nenosaka tai pienākumu katrā individuālajā gadījumā pieņemt lēmumu par atmaksāšanu vai atlaišanu ar Muitas kodeksa 247. pantā paredzētās komitejas palīdzību, bet gan nosaka "situācijas" un "kārtību". Tādējādi Muitas kodeksa 239. pants uzdod Komisijai noteikt "kārtību" saskaņā ar Muitas kodeksa 247. pantā minēto komitejas procedūru.

47 Komisija Īstenošanas regulas 905. un turpmākajos pantos precīzi nosaka situācijas un kārtību saskaņā ar Muitas kodeksa 247. pantu, nosakot, ka tā lemj par atsevišķām īpašām atmaksāšanas vai atlaišanas situācijām.

48 Līdz ar to nav nedz vajadzīgs, nedz arī loģiski, ka Īstenošanas regulas 907. pantā minētā ekspertu grupa būtu regulatīvā komisija Komitoloģijas lēmuma izpratnē, jo šīs grupas uzdevums ir sniegt Komisijai atzinumu par tādiem īpašu atmaksāšanas vai atlaišanas situāciju lēmumu projektiem, kā lietā minētais, un nevis par tiesību aktu muitas jomā grozīšanu.

49 Komisija uzskata, ka ekspertu grupa sanāca saskaņā ar Īstenošanas regulas 907. pantu komitejas, kurai tā bija "piesaistīta", "ietvaros". Tas nozīmē, ka ekspertu grupa sanāca tādā pašā sastāvā kā Muitas kodeksa komiteja, tikai citu funkciju veikšanai. Individuālā lieta par atmaksāšanu vai atlaišanu komitejai tika nodota apspriešanai kā Īstenošanas regulas 907. panta pirmajā daļā minētajai ekspertu grupai. Komisija uzsver, ka šī ekspertu grupas, kas ar saviem noteikumiem darbojas Komitoloģijas lēmuma paredzēto komiteju ietvaros, sistēma, lai arī tā atrodas vajadzīgās racionalizācijas procesā, darbojas jau desmitiem gadu vairākās Kopienu darbības nozarēs. Tā apgalvo, ka prasītājas nosauktās neatbilstības (skat. iepriekš 44. punktā) nav pietiekamas, lai apstrīdētu ekspertu grupas lomu un raksturu.

50 Komisija uzskata, ka EKL 205. pantā noteiktie regulatīvajai procedūrai piemērojamie balsu vērtēšanas noteikumi nav piemērojami šajā gadījumā. Šajā sakarā tas, ka tā ir ekspertu grupas balsīm piešķīrusi dažādu nozīmi, nav pamats kļūdai, nedz arī ekspertu grupas komitejas ietvaros juridiskā rakstura un statusa nepareizai izpratnei. Komisija atgādina, ka vairākums ekspertu grupā ietilpstošo dalībvalstu pārstāvju ir balsojuši par priekšlikumu un tas tādējādi ir bijis šīs grupas viedoklis. Tā piebilst, ka jebkurā gadījumā šis viedoklis ir tikai konsultatīva rakstura un nav saistošs.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

51 Attiecībā uz prasītājas apgalvoto prettiesiskumu — ir jāatgādina, ka tā to ir pirmoreiz minējusi tikai replikā. Tiesa ir noteikusi, ka tiesvedības robežas nosaka pieteikums par lietas ierosināšanu un ka iebilde par prettiesiskumu ir nepieņemama replikas stadijā (Tiesas 1985. gada 11. jūlija spriedums lietās 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 un 10/84 *Salerno* u.c./Komisija un Padome, *Recueil*, 2523. lpp., 36. un 37. punkts). Turklāt iebilde par prettiesiskumu nebalstās ne uz vienu faktisko vai tiesību apstākli, kas būtu izvirzīts procesa gaitā Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta izpratnē.

52 Pirmās instances tiesa nevar *ex officio* spriest par iespējamo Īstenošanas regulas 907. panta 1. punkta prettiesiskumu. Šāds prettiesiskums neattiecas uz sabiedrisko kārtību (šajā sakarā skat. Tiesas 1959. gada 17. decembra spriedumu lietā 14/59 *Société des fonderies de Pont-à-Mousson*/Augstā iestāde, *Recueil*, 445., 474. lpp.). Protams, Pirmās instances tiesai, kā to norāda prasītāja savā replikā, ir *ex oficio* jānorāda uz apstrīdētā akta izdevēja kompetences neesamību. Tomēr šajā lietā nav šaubu par to, ka Komisija, pieņemot apstrīdētos lēmumus, ir rīkojusies savas kompetences ietvaros. Tie ir pieņemti saskaņā ar Īstenošanas regulas 907. panta pirmo daļu, kas savukārt pieņemta saskaņā ar Muitas kodeksa komitejas viedokli atbilstoši šā kodeksa 239., 247. un 247.a pantam. No judikatūras arī neizriet, ka Pirmās instances tiesai pašai ir jāpārbauda, vai, pieņemot Īstenošanas regulas 907. panta pirmo daļu — apstrīdēto lēmumu juridisko pamatu — Komisija nav pārkāpusi savas kompetences robežas. Šajā sakarā prasītājas iepriekš 41. punktā minētais spriedums lietā *Laboratoires Servier*/Komisija tai nekādu atbalstu nesniedz, jo tajā runa ir par iestādes, kura pieņēma apstrīdēto aktu, kompetences neesamību un nevis par iestādes, kura ir pieņēmusi aktu, uz kura pamata ir pieņemts apstrīdētais akts, kompetences neesamību.

53 Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītājas izvirzītais pamats par prettiesiskumu ir jānoraida ka nepieņemams.

54 Nākamais — ir jāpārbauda jautājums, vai ekspertu grupa, kas saskaņā ar Īstenošanas regulas 907. panta pirmo daļu sanāk "[Muitas kodeksa] Komitejā", ir regulatīvā komiteja Komitoloģijas lēmuma 5. panta izpratnē, vai nē.

55 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka no Komitoloģijas lēmuma 7. apsvēruma un 5. panta izriet, ka regulatīvā procedūra ir piemērojama "attiecībā uz vispārējiem pasākumiem, kas ir paredzēti, lai piemērotu būtiskus pamataktu noteikumus".

56 Nav strīda, ka apstrīdētie lēmumi ir individuāli lēmumi un tādēļ tie nav vispārpiemērojami.

57 Uzskatot, kā to dara prasītāja, ka regulatīvā komiteja Komitoloģijas lēmuma 5. panta izpratnē ir kompetenta izteikt viedokli par individuāla lēmuma projektu par muitas nodevas atmaksāšanu vai atlaišanu, būtu tas pats, kas vienkārši pielīdzināt lēmuma un vispārpiemērojama akta jēdzienus, kaut arī tie saskaņā ar EKL 249. pantu un judikatūrā noteikto ir būtiski atšķirīgi (šajā sakarā skat. Tiesas 1962. gada 14. decembra spriedumu lietās 16/62 un 17/62 *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes* u.c./Padome, *Recueil*, 901. lpp.), un tādējādi tiktu pārkāpts šis noteikums, kā arī Komitoloģijas lēmuma 7. pants.

58 Ar šo pamatojumu vien pietiek, lai secinātu, ka Īstenošanas regulas 907. pantā paredzētā ekspertu grupa nav regulatīvā komiteja Komitoloģijas lēmuma 5. panta izpratnē.

59 Šo secinājumu apstiprina Īstenošanas regulas 907. panta pirmās daļas teksts. Frāze "Komitejā" atspoguļo faktu, ka 907. pantā paredzētā ekspertu grupa acīmredzami ir atsevišķa vienība Muitas kodeksa komitejas darbības ietvaros. Ja likumdevējs, šajā gadījumā Komisija, būtu vēlējies, lai individuālajās procedūrās attiecībā uz atmaksāšanu vai atlaišanu notiktu apspriešanās ar Muitas kodeksa komiteju, tas, bez šaubām, būtu lietojis frāzi "pēc apspriešanās ar Komiteju".

60 No tā izriet, ka pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata otro daļu, kas saistīta ar Īstenošanas regulas 906. panta pirmās daļas pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

61 Prasītāja uzskata, ka Komisija ir būtiski pārkāpusi Īstenošanas regulas 906. panta pirmajā daļā paredzētos procesuālos noteikumus, jo tā piecpadsmit dienu laikā pēc saņemšanas nav dalībvalstīm nosūtījusi Francijas muitas administrācijas iesniegto lietas materiālu kopijas. Tā apgalvo, ka attiecīgie lietas materiāli dalībvalstīm ir nosūtīti tikai dažas dienas pirms iepriekš 27. punktā minētās ekspertu grupas sanāksmes, tas ir, vairākus mēnešus pēc Īstenošanas regulas 906. panta pirmajā daļā noteiktā termiņa izbeigšanās.

62 Komisija būtībā apgalvo, ka prasītāja Īstenošanas regulas 906. panta pirmās daļas piemērošanas mērķiem Francijas muitas administrācijas Komisijai iesniegto

pieteikumu par atlaišanu kļūdaini pielīdzina Komisijas negatīvā lēmuma projektam. Tā apgalvo, to pamatodama ar dokumentiem, ka minēto pieteikumu, ko tā saņēma 2002. gada 14. februārī, dalībvalstīm tā ir nosūtījusi 2002. gada 28. februārī. Šajos apstākļos prasītājas apgalvotais procesuālais pārkāpums nav noticis.

63 Komisija piebilst, ka, pat ja procesuālais pārkāpums būtu noticis, tas jebkurā gadījumā nebūtu uzskatāms par "būtisku", tas ir, tādu, kas būtu ietekmējis apstrīdētos lēmumus un būtu pamats to atcelšanai.

64 Turklāt Komisijai ir stipras šaubas par to, ka tirgus dalībniekam varētu būt kāds labums, apgalvojot, ka ir pārkāpts Īstenošanas regulas 906. pants, lai atceltu apstrīdētos lēmumus. Tā atgādina, ka šā panta mērķis ir ātra informācijas piegādāšana dalībvalstīm, lai tās varētu sagatavoties dalībai lēmuma pieņemšanas procesā. Pat ja tas piešķir tiesības dalībvalstu valdībām, 906. pants nenodibina nekādas tiesības privātpersonām.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

65 Ir jāatgādina, ka prasītāja, kura savā replikā nav atbildējusi uz Komisijas aizstāvības rakstā ietvertajiem argumentiem, nav pierādījusi, ka Komisija ar 2002. gada 28. februāra pastu dalībvalstīm nav nosūtījusi visus Īstenošanas regulas 906. panta pirmajā daļā minētos un 905. panta 2. punktā noteiktos dokumentus, nedz arī to, ka tādēļ dalībvalstis nebija pienācīgi informētas. No iepriekš 27. punktā minētās ekspertu grupas sanāksmes protokola saistībā ar šo izriet, ka ir notikusi apspriede par galvenajiem pieteikuma par atmaksāšanu punktiem. No minētā protokola turklāt izriet, ka prasītājas advokāti ir tieši nodevuši dokumentus visiem to dalībvalstu pārstāvjiem, kas piedalījās ekspertu grupas sanāksmē. Šajos apstākļos prasītāja nav

pierādījusi Īstenošanas regulas 906. panta pārkāpumu. Jebkurā gadījumā tā nenorāda, ka apgalvotā dokumentu nepiesūtīšana ietekmēja apstrīdētos lēmumus.

66 No tā izriet, ka pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

Par pirmā pamata trešo daļu — Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

67 Prasītāja uzskata, ka apstrīdētie lēmumi ir jāatceļ būtisku formas trūkuma dēļ, jo tie ir pieņemti, pārkāpjot Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punktu, kurā paredzēts, ka "visi pārējie darba dokumenti" parasti ir jānosūta, vēlākais, četrpadsmit kalendārās dienas pirms komitejas sanāksmes.

68 Prasītājas advokāti bija tieši kontaktējušies ar dalībvalstu, kuras ietilpst ekspertu grupā, pārstāvjiem, un no šiem kontaktiem izriet, ka tiem prasītājas 2002. gada 11. oktobra atbilde uz iepriekš 26. punktā minētajām Komisijas 2002. gada 9. un 10. septembra vēstulēm tika nodota tikai septiņas kalendāra dienas pirms sanāksmes. Papildu laiks, kas dots ekspertu grupai pirms balsošanas sākuma, šo termiņu esot pagarinājis līdz vienpadsmit dienām, kas ir īsāks par Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punktā paredzēto četrpadsmit dienu termiņu. Prasītāja uzsver, ka šī Komisijas kavēšanās, nododot viņas argumentus atbildei uz 2002. gada

9. un 10. septembra vēstulēm, ir tiesību uz aizstāvību pārkāpums, kas ļauj tai atsaukties uz Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta pārkāpumu.

69 Pamatojot savu argumentāciju, prasītāja atsaucas uz 1998. gada 10. februāra spriedumu lietā C-263/95 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-441. lpp., 31. un 32. punkts, kurā Tiesa ir atzinusi, ka regulatīvās komitejas procedūras ietvaros dokumentu iesniegšanas termiņi nav samazināmi, un ir noteikusi, ka šo termiņu neievērošana ir būtisku formas prasību pārkāpums, kura dēļ Komisijas pieņemtais lēmums ir jāatceļ. Komisijai, kura iebilst (skat. šā sprieduma 72. punktu turpmāk), ka iepriekš minētais spriedums šajā lietā nav piemērojams, jo tas attiecas uz dalībvalsti, kuras tiesības nebija ievērotas, prasītāja atbild, ka minētais spriedums īpaši neizslēdz iespēju juridiskām personām atsaukties uz pārkāpumiem attiecīgās komitejas apspriedēs.

70 Komisijai, kas uzsver, ka tirgus dalībnieks nevar sev noderīgi atsaukties uz Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta pārkāpumu (skat. šā sprieduma 73. punktu), prasītāja iebilst, norādot uz Tiesas 1994. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-137/92 P Komisija/*BASF* u.c., *Recueil*, I-2555. lpp.

71 Komisija uzskata, ka Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 2. un 3. punktā paredzētie termiņi jebkurā gadījumā ir ievēroti, ņemot vērā izskatāmo lietu steidzamo raksturu (skat. šā sprieduma 75. punktu), uz ko prasītāja atbild, ka steidzamības nav bijis. Tā apgalvo, ka šis Komisijas arguments ir pretrunā ar faktu, ka, neskatoties uz apgalvoto steidzamību, tā ekspertu grupai deva papildu laiku izteikt atzinumu par tās negatīvā lēmuma projektu, ko tā bija iesniegusi likumīgajā termiņā.

72 Komisija apgalvo, ka spriedums lietā Vācija/Komisija, uz ko prasītāja atsaucas iepriekš 69. punktā, nav piemērojams izskatāmajā lietā. Tā atgādina, ka šajā spriedumā izskatītajā situācijā prasītāja bija dalībvalsts, kura nevarēja īstenot savu kompetenci komitejā novēlotas dokumentu iesniegšanas dēļ. Turpretim izskatāmajā lietā novēlota dokumentu iesniegšana ekspertu grupai — pat ja tādu varētu konstatēt — nevarēja ietekmēt prasītājas tiesības.

73 Turklāt Komisija pauž šaubas par iespēju, ka tirgus dalībnieks varētu atsaukties uz iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumu (Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkts), pamatojot prasību par tādu lēmumu kā apstrīdētie atcelšanu. Tā šajā sakarā vērš uzmanību uz Tiesas 1991. gada 7. maija spriedumu lietā C-69/89 *Nakajima*/Padome, *Recueil*, I-2069. lpp., 49.–51. punkts. Komisija savā atbildē uz repliku piebilst, ka prasītāja nevar sev noderīgi atsaukties uz šā sprieduma 70. punktā minēto spriedumu lietā Komisija/*BASF* u.c., jo, pretēji normai, par kuras pārkāpumu tiek apgalvots spriedumā izskatītajā lietā, Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkts neaizsargā uzņēmumu tiesības.

74 Komisija turklāt uzsver, ka Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta piemērošanā būtiskais dokuments, proti, negatīvā lēmuma projekts, ekspertu grupas locekļiem tika iesniegts termiņā. Tie 2002. gada 23. septembrī saņēma arī prasītājai 2002. gada 9. un 10. septembrī saistībā ar tiesību uz aizstāvību nosūtītās vēstules.

75 Turklāt, pat ja uzskatītu, ka Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punktā paredzētais četrpadsmit dienu termiņš nav ievērots, šis termiņš parasti ir jāievēro, bet steidzamības gadījumā to var saīsināt saskaņā ar iekšējā reglamenta 4. panta 2. un 3. punktu. Šajā situācijā steidzamība bija tādēļ, ka Komisijai apstrīdētie lēmumi bija jāpieņem Īstenošanas regulas 907. panta otrajā daļā paredzētajā termiņā,

jo, nesniedzot atbildi norādītajā termiņā, varētu uzskatīt, ka prasītājas pieteikums tiek akceptēts.

76 Turklāt prasītāja nav pierādījusi, ka viņas tiesības būtu ietekmējusi tās 2002. gada 11. oktobra vēstules novēlotā iesniegšana. Šādos apstākļos Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta pārkāpums nav noticis.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

77 Nepastāvot vajadzībai lemt par to, vai prasītājas 2002. gada 11. oktobra atbilde uz Komisijas 2002. gada 9. un 10. septembra vēstulēm ir darba dokuments Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta izpratnē, nedz arī par to, vai situācija bija steidzama šā panta 2. un 3. punkta izpratnē, ir jāatzīst, ka no lietas materiāliem izriet, ka ekspertu grupas locekļu rīcībā bija trīspadsmit kalendāra dienas (no 2002. gada 6. līdz 18. novembrim), lai iepazītos ar prasītājas atbildi.

78 Attiecībā uz prasītājas iepriekš 69. punktā minēto spriedumu lietā Vācija/Komisija, pietiek atzīt, ka, tā kā ekspertu grupa nebija regulatīvā komiteja, šajā spriedumā panāktais risinājums nav piemērojams izskatāmajās lietās.

79 Turklāt jāatzīmē, ka Muitas kodeksa komitejas iekšējā reglamenta 4. panta 1. punkta mērķis ir nodrošināt minētās komitejas iekšējo darbību, ievērojot visas tās locekļu prerogatīvas. No tā izriet, ka fiziskas vai juridiskas personas nevar atsaukties uz šā

noteikuma pārkāpumu, jo tā mērķis nav to aizsardzība (šajā sakarā skat. iepriekš 73. punktā minēto spriedumu lietā *Nakajima*/Padome, 49.–51. punkts). Tā kā prasītāja bija trešā persona, pretēji Vācijas situācijai iepriekš 69. punktā minētajā spriedumā Vācija/Komisija, arī šā iemesla dēļ šajā spriedumā rastais risinājums nav piemērojams izskatāmajā lietā.

80 No tā izriet, ka pirmā pamata trešā daļa arī ir jānoraida.

Par pirmā pamata ceturto daļu — Regulas Nr. 1 3. panta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

81 Prasītāja uzskata, ka dažu dalībvalstu pārstāvji ekspertu grupā nav saņēmuši atsevišķu Komisijas nosūtīto lietas materiālu kopijas savā valodā. Tas it īpaši ir nožēlojami, ņemot vērā attiecīgo lietas materiālu tehnisko sarežģītību, kā arī īso laiku, kas dalībvalstu pārstāvjiem tika dots, lai ar tiem iepazītos. Prasītāja šajā sakarā atzīmē, ka daži dalībvalstu pārstāvji ir sūdzējušies, ka nav saņēmuši attiecīgos dokumentus savā valodā. Šajos apstākļos apstrīdētie lēmumi tika pieņemti, pārkāpjot Regulas Nr. 1 3. pantu un tādējādi — būtisku formas prasību.

82 Savā replikā prasītāja uzsver, ka Komisijas viedoklis, kas izklāstīts šā sprieduma 85. punktā, paredz jebkādas tiesiskas kontroles izslēgšanu, ja dalībvalsts pati nesūdzas par attiecīgās regulas pārkāpumu.

83 Komisija norāda, ka ekspertu grupas (kuras pienākums, kā tā atgādina, nav iesaistīties likumdošanas misijā) administratīvās darbības veido vēstules "attiecībā uz tiesībām uz aizstāvību" (kas paredzēta iepriekš 26. punktā) nosūtīšana dalībvalstu pārstāvjiem to valodā, kamēr citi dokumenti tiek piegādāti franču un angļu valodās.

84 Komisija vēl piebilst, ka prasītāja nepierāda, kādā veidā veiktās darbības būtu ietekmējušas viņas pašas stāvokli. Tā pieļauj, ka šīs darbības varētu ietekmēt to dalībvalstu, kas ir attiecīgo dokumentu adresātes, tiesības, bet norāda, ka šādā gadījumā par tiesību pārkāpumu ir jāsūdzas dalībvalstīm pašām.

85 Šajos apstākļos neviens nevar atsaukties uz dalībvalsts tiesību pārkāpumu, ja vien tā to nedara pati. Tomēr šajā gadījumā iepriekš minētais netika apstrīdēts no dalībvalstu pārstāvju puses, nedz arī tika pieprasīti tulkojumi.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

86 Regulas Nr. 1 3. panta mērķis ir nodrošināt, lai dokumenti, ko iestāde nosūta dalībvalstij vai dalībvalsts jurisdikcijā ietilpstošai personai, tiktu izstrādāti šīs dalībvalsts valodā. Tomēr šajā gadījumā Komisijas nosūtīto lietas materiālu dokumentu adresāts nebija prasītāja, bet gan Īstenošanas regulas 907. pantā paredzētajā ekspertu grupā ietilpstošie dalībvalstu pārstāvji. Tādēļ, tā kā šī norma šajā gadījumā nenodrošina prasītājas tiesību aizsardzību vai tās tiesisko situāciju administratīvajā procesā par ievedmuitas nodokļa atlaišanu, tā nevar atsaukties uz šīs normas pārkāpumu.

87 Turklāt jebkurā gadījumā prasītāja nav sniegusi pierādījumu tam, ka kaut vienam ekspertu grupas loceklim būtu bijušas grūtības piedalīties grupas viedokļa formulēšanā tādēļ, ka nav bijusi pieejama Komisijas iesniegto lietas materiālu konkrētās valodas versija. Pirmkārt, prasītājas pierādījumi šajā sakarā būtībā aprobežojas ar apstiprinājumu, ko tā pati ir sastādījusi un parakstījusi. Otrkārt, visa lietas materiālos ietilpstošā informācija neļauj izdarīt šādu secinājumu.

88 No tā izriet, ka pirmā pamata ceturtā daļa arī ir jānoraida.

Par pirmā pamata piekto daļu — tiesību uz aizstāvību pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

89 Prasītāja uzskata, ka Komisija nav ievērojusi tiesības uz aizstāvību, jo nav to uzklausījusi, nedz arī piešķīrusi vieglu un iespējami plašu pieeju pieprasītajiem dokumentiem.

90 Attiecībā uz, pirmkārt, uzklausīšanu — prasītāja norāda, ka 2002. gada 2. oktobrī tā ir lūgusi Komisijai atļauju tikt uzklausītai mutvārdos saistībā ar izskatāmajām lietām. Šis lūgums ar 2002. gada 8. oktobra vēstuli tika noraidīts, pamatojot ar apstākli, ka Īstenošanas regulas 906.a pantā ir paredzēts, ka ieinteresētā persona savu viedokli dara zināmu rakstveidā un ka pirms sākotnējā pieteikuma par nodokļa atlaišanu prasītāja ir trīs reizes tikusies ar Komisijas dienestiem. Turklāt Komisija apstrīdētajos lēmumos ir uzsvērusi, ka prasītāja nav pierādījusi, ka tā savu viedokli var izteikt tikai mutvārdos.

91 Prasītāja uzskata, ka Komisijas atteikums veido tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu un acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

92 Prasītāja atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana visos procesos, kas uzsākti pret kādu personu un kuru rezultātā var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs lēmums ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas jānodrošina, pat ja nav nekādu normu, kas reglamentētu konkrēto procedūru (Tiesas 1992. gada 12. februāra spriedums lietās C-48/90 un C-66/90 Nīderlande u. c./Komisija, *Recueil*, I-565. lpp., 44. punkts; 1994. gada 29. jūnija spriedums lietā C-135/92 *Fiskano*/Komisija, *Recueil*, I-2885. lpp., 39. punkts, un 1996. gada 24. oktobra spriedums lietā C-32/95 P Komisija/*Lisrestal* u.c., *Recueil*, I-5373. lpp., 21. punkts; Pirmās instances tiesas 2001. gada 10. maija spriedums lietās T-186/97, T-187/97, no T-190/97 līdz T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97, T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 un T-147/99 *Kaufring* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1337. lpp., 151. punkts). Prasītāja turpina, norādot, ka Tiesa judikatūrā par būtisku procesa noteikumu ir atzinusi tiesības uz mutvārdu procesu (*audi alteram partem*), it īpaši administratīvajā procesā (Tiesas 1974. gada 23. oktobra spriedums lietā 17/74 *Transocean Marine Paint*/Komisija, *Recueil*, 1063. lpp., 1979. gada 13. februāra spriedums lietā 85/76 *Hoffman-La Roche*/Komisija, *Recueil*, 461. lpp., un 1980. gada 26. jūnija spriedums lietā 136/79 *National Panasonic*/Komisija, *Recueil*, 2033. lpp.). Tā piebilst, ka attiecībā uz Komisijas rīcības brīvību, pieņemot lēmumu saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantā ietverto taisnīguma klauzulu, ir jāgarantē arī tiesību tikt uzklausītam ievērošana (Pirmās instances tiesas 1995. gada 9. novembra spriedums lietā T-346/94 *France-aviation*/Komisija, *Recueil*, II-2841. lpp., 34. punkts, 1998. gada 19. februāra spriedums lietā T-42/96 *Eyckeler & Malt*/Komisija, *Recueil*, II-401. lpp., 77. punkts; 1998. gada 17. septembra spriedums lietā T-50/96 *Primex Produkte Import-Export* u.c./Komisija, *Recueil*, II-3773. lpp., 60. punkts; 2000. gada 18. janvāra spriedums lietā T-290/97 *Mehibas Dordtselaan*/Komisija, *Recueil*, II-15. lpp., 46. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Kaufring* u.c./Komisija, 152. punkts).

93 Turklāt prasītāja pēc būtības uzskata, ka tiesības tikt uzklausītam ir jāinterpretē plaši, tas ir, ka tās ir tiesības tikt uzklausītam kā rakstveidā, tā arī mutvārdos. Šajā sakarā fakts, ka Īstenošanas regulas 906.a pantā ir paredzēta tikai rakstveida procedūra, nenozīmē, ka mutvārdu process tiek noteikti izslēgts. Prasītāja šajā sakarā min konkurences un antidempinga tiesību jomu, kurās ir noteikts kā rakstveida, tā

arī mutvārdu process. Tā piebilst, ka judikatūrā valsts atbalsta jomā ir pieņemts princips par mutvārdu procesa izmantošanu, kaut arī par to nav formālu noteikumu.

94 Prasītāja uzskata, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru ieinteresētajai personai administratīvajā procesā ir jādod iespēja piemērotā veidā paust savu viedokli (Tiesas 1987. gada 11. novembra spriedums lietā 259/85 Francija/Komisija, *Recueil*, 4393. lpp., 12. punkts). Praksē no tā ieinteresētajai personai rodas iespēja tikt uzklausītai mutvārdos. Tāpat arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pants ir jāinterpretē plaši, tas ir, ka tiesības tikt uzklausītam ietver uzklausīšanu kā mutvārdos, tā rakstveidā.

95 Šajos apstākļos prasītāja uzskata, ka Komisija, noraidīdama tās lūgumu tikt uzklausītai mutvārdos, motivējot ar to, ka prasītāja nav pierādījusi, ka tās viedoklis ir uzklausāms mutvārdos, bez jebkāda pamatojuma nav ievērojusi iepriekš minēto judikatūru. Prasītāja arī uzskata, ka tai nav pienākuma sniegt šādu pierādījumu.

96 Visbeidzot, prasītāja uzsver, ka vienīgais atbilstošais jautājums ir par to, vai tā procesa gaitā ir pietiekami skaidri darījusi zināmu savu viedokli, atbildot uz Komisijas iebildumiem. Tomēr šajā gadījumā tā tas nav. Prasītāja norāda, ka tā tiešām ir trīs reizes tikusies ar Komisijas dienestiem, bet sarunas notika pirms pieteikuma par nodokļu atlaišanu iesniegšanas Komisijai un ar dažādiem sarunu partneriem. Turklāt šo sarunu laikā neviens no Komisijas izvirzītajiem argumentiem nebija prasītājai zināms tā vienkāršā iemesla dēļ, ka process Komisijā vēl nebija ierosināts. It īpaši prasītāja uzskata, ka sarakste starp to un Francijas pārvaldi un Komisiju viena pati neļāva noskaidrot atsevišķus būtiskus aspektus. Šos aspektus varēja noskaidrot tiešākā un dinamiskākā procedūrā, proti, organizējot uzklausīšanu Komisijas atbildīgajos dienestos, tādējādi ievērojot tiesības uz aizstāvību. Kā piemēru prasītāja min, ka lietā T-134/03 viņa rakstveidā vien nav varējusi kliedēt Francijas

muitas iestāžu šaubas par Kogema pieļauto tehnisko kļūdu, kuru rezultātā tās izdarīja secinājumu, ka šī nav īpaša situācija. Lietā T-135/03 Komisija pēc būtības nav izklāstījusi, vai prasītāja ir izvairījusies no antidempinga tiesību normām, vai nē, tomēr šis elements ir svarīgs, lai konstatētu iespējamo īpašo situāciju Muitas kodeksa 239. panta izpratnē.

97 Otrkārt, attiecībā uz pieeju dokumentiem — prasītāja, atsaukdamās uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulas (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.) 1. pantu, apgalvo, ka Komisija pēc viņas likumīgā pieprasījuma par piekļuvi atsevišķiem dokumentiem ir piešķirusi piekļuves tiesības, kuras realizēt varēja tikai ar grūtībām un tikai daļēji tās prasības pieteikumu iesniegšanas dienā.

98 Prasītāja it īpaši norāda, ka 2003. gada 23. janvārī tā ir pieprasījusi Komisijai pieeju 2002. gada 12. novembra ekspertu grupas sanāksmes dokumentiem, pēc tam 2003. gada 24. februārī un 20. martā formulējot savu lūgumu citādi, jo Komisijas 2003. gada 3. februāra vēstulē ietvertā informācija bija ļoti īsa.

99 Attiecībā uz, pirmkārt, noklausīšanos — Komisija uzskata, ka prasītāja tikai vēlējās paziņot savu viedokli, kā to arī apstiprina tās izvērstās un detalizētās 2002. gada 11. oktobra atbildes lietā REM 02/02. Tā norāda, ka turklāt viņa ir bijusi ļoti atsaucīga, tikdamās ar prasītāju trīs reizes. Tā uzskata, ka prasītājas argumenti neapšaubāmi ir atbilstoši, ja vien tā pierāda, ka tā nav varējusi pietiekami paust savu

viedokli. Taču prasītāja nekādā veidā nav pierādījusi, ka rakstveida process ir samazinājis viņas aizstāvības iedarbīgumu.

100 Komisija apgalvo, ka prasītājas minētā judikatūra attiecas uz situāciju, kas radās pēc Regulas Nr. 1677/98 stāšanās spēkā, kad tā tika papildināta ar jaunu 906.a pantu, kurā noteikts, ka atbrīvošanas vai atmaksāšanas pretendents savus iebildumus paziņo Komisijai, ja tā gatavojas pieņemt nelabvēlīgu lēmumu.

101 Komisija atgādina, ka šie jaunie noteikumi tika piemēroti situācijai, kas apskatīta iepriekš 92. punktā minētajā lietā *Kaufring* u.c./Komisija. Tā uzsver, ka Pirmās instances tiesa šajā lietā neatcēla Komisijas lēmumu, jo nenotika uzklausīšana, un ka tā uzskatīja par pietiekamu Īstenošanas regulas 906.a pantā sniegto iespēju iesniegt savus apsvērumus rakstveidā.

102 Otrkārt, attiecībā uz piekļuvi dokumentiem — Komisija uzskata, ka prasītājas argumentiem nav nozīmes lietā. Tā norāda, ka prasītājai tika nosūtīti visi pieprasītie dokumenti. Komisija vēlreiz atgādina, ka attiecībā uz vienīgo dokumentu, kurš prasītājai nebija pieejams nekavējoties, proti, ekspertu grupas sanāksmes rezultātiem, attiecīgais piekļuves lūgums tika izteikts 2003. gada 23. janvārī, kas ir pēc apstrīdēto lēmumu pieņemšanas datuma. Šajos apstākļos, pat pieņemot, ka piekļuve dokumentiem ir atteikta, kas tā nav noticis, šis atteikums nevarētu ietekmēt apstrīdēto lēmumu spēkā esamību.

103 Papildus Komisija uzsver, ka novēlošanās minētā sanāksmes rezultāta nosūtīšanā bija pamatota saskaņā ar Regulu Nr. 1049/2001. Attiecīgajā dokumentā bija ietverta konfidenciāla informācija saistībā ar tirdzniecības interesēm, un prasītājas advokāts, iesniedzot piekļuves pieprasījumu, neuzrādīja savu pilnvaru.

104 Visbeidzot, Komisija uzsver, ka prasītāja neizvirza Īstenošanas regulas 906.a panta pārkāpumu.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

105 Svarīgi ir atgādināt, ka tiesību uz aizstāvību princips nosaka, ka jebkura persona, pret kuru var tikt pieņemts nelabvēlīgs lēmums, drīkst darīt zināmu savu viedokli vismaz par tiem pierādījumiem, uz kuriem Komisija balstījusi savu negatīvo lēmumu pret šo personu (šajā sakarā skat. iepriekš 92. punktā minēto spriedumu lietā *Fiskano*/Komisija, 40. punkts; iepriekš 92. punktā minēto spriedumu lietā Komisija/*Lisrestal* u.c., 21. punkts, un iepriekš 92. punktā minēto spriedumu lietā *Kaufring* u.c./Komisija, 153. punkts).

106 Lēmumu, ko Komisija pieņēmusi, piemērojot Muitas kodeksa 239. pantu, gadījumā atbrīvošanas pretendenta tiesības uz aizstāvēšanos ir nodrošinātas ar Īstenošanas regulas 906.a pantā paredzēto procedūru (skat. iepriekš 11. punktu).

107 Šajā gadījumā šī procedūra tika īstenota, iepriekš 26. punktā minētās 2002. gada 9. septembra vēstules pielikumā nosūtot memorandu uz 10 lappusēm, kurā izklāstīti

Komisijas nodoma pieņemt negatīvu lēmumu lietās REM 02/02 un REM 03/02 faktiskie un tiesību apstākļi. Turklāt prasītāja izmantoja savas tiesības darīt zināmu savu viedokli par Komisijas iebildumiem — attiecībā uz lietu REM 02/02 ar 2002. gada 11. oktobra vēstuli uz 24 lappusēm, kam bija pievienoti 14 pielikumi, un attiecībā uz lietu REM 03/02 ar vēstuli uz 21 lappuses, kurai pievienoti 10 pielikumi, kurās bija izklāstīti prasītājas komentāri un argumenti.

108 Pirmkārt, attiecībā uz atteikumu apmierināt prasītājas lūgumu tikt uzklausītai, organizējot noklausīšanos, pietiek atzīt, ka nedz attiecīgā administratīvā procesa specifiskie noteikumi, proti, Īstenošanas regulas 906.a pants, nedz arī vispārējais tiesību uz aizstāvību princips nepiešķir atbrīvošanas pretendentam tiesības uz šādas noklausīšanās [organizēšanu].

109 Otrkārt, Komisijas saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantu pieņemtā lēmuma specifika nekādā veidā atbrīvošanas pretendentam nepiešķir iespēju paust savus apsvērumus mutvārdos papildus sava viedokļa rakstiskajam izklāstam.

110 Pirmās instances tiesa tādējādi uzskata, ka ar savu 2002. gada 11. oktobra vēstuli prasītāja pilnīgi ir izmantojusi tai piešķirto iespēju iepazīstināt Komisiju ar savu viedokli. Piemēri, ko prasītājas izvirza, pamatojot pretēju viedokli (skat. šā sprieduma 96. punktu), nav pietiekami šā secinājuma atspēkošanai, jo šie piemēri neietver neko tādu, ko prasītāja nevarēja paust rakstveidā.

111 Otrkārt, attiecībā uz piekļuvi dokumentiem — ir jāatzīst, kā Komisija to pareizi atzīmē, ka lūgums piešķirt piekļuvi tika iesniegts, kad apstrīdētie lēmumi bija jau pieņemti — šīs prasības sagatavošanas stadijā. Arī prasītājas apgalvotais Regulas Nr. 1049/2001 pārkāpums neietekmē apstrīdēto lēmumu juridisko spēku, kas jāizvērtē attiecībā uz to pieņemšanas dienu. Turklāt Pirmās instances tiesa atgādina, ka prasītāja nav pierādījusi, ka tai nav bijusi piekļuve pieprasītajiem dokumentiem. Ekspertu grupas sanāksmes rezultātu Komisija piegādāja tā pilnajā versijā.

112 No tā izriet, ka pirmā pamata piektā daļa abos tās aspektos ir jānoraida.

113 Tā kā neviena no pirmā pamata piecām daļām nav apmierināta, tas ir jānoraida.

Par otro pamatu — acīmredzamu kļūdu vērtējumā, piemērojot Muitas kodeksa 239. pantu

114 Otrais pamats ir acīmredzama kļūda vērtējumā, ko Komisija esot pieļāvusi, uzskatot, ka nav izpildīti Muitas kodeksa 239. panta piemērošanas nosacījumi. Tas ir iedalīts trijās daļās. Pirmā daļa ir saistīta ar Komisijas atteikšanos atzīt īpašo situāciju. Otrā daļa ir saistīta ar to, ka prasītāja nav veikusi krāpšanu. Trešā daļa ir saistīta ar Komisijas atteikšanos atzīt, ka prasītāja nav pieļāvusi rupju neuzmanību.

115 Nav strīda par to, ka prasītāja nav veikusi krāpšanu, no kā izriet, ka nav iemesla pārbaudīt otro daļu. Kas attiecas uz pārējo, vispirms jāpārbauda trešā daļa, kas saistīta ar apgalvoto prasītājas klajo nolaidību.

— Lietas dalībnieku argumenti

116 Prasītāja atgādina, ka viens no Muitas kodeksa 239. panta piemērošanas kumulatīvajiem nosacījumiem ir tas, ka attiecīgā persona ir pieļāvusi rupju neuzmanību. Tā piebilst, ka saskaņā ar judikatūru (iepriekš 92. punktā minētais spriedums lietā *Kaufring* u.c./Komisija, 278. punkts) rupja neuzmanība ir kļūda, kuru attiecīgā persona varēja atklāt Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta izpratnē.

117 Lai izvērtētu, vai šajā noteikumā minēto kļūdu bija iespējams atklāt, it īpaši ir jāņem vērā kļūdas konkrētais raksturs, attiecīgās personas profesionālā pieredze un rūpība (Tiesas 1990. gada 26. jūnija spriedums lietā C-64/89 *Deutsche Fernsprecher, Recueil*, I-2535. lpp., 24. punkts; 1992. gada 8. aprīļa spriedums lietā C-371/90 *Beirafio, Recueil*, I-2715. lpp., 21. punkts; 1992. gada 16. jūlija spriedums lietā C-187/91 *Belovo, Recueil*, I-4937. lpp., 17. punkts, un 1993. gada 1. aprīļa spriedums lietā C-250/91 *Hewlett Packard France, Recueil*, I-1819. lpp., 22. punkts). Šis vērtējums ir veicams, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus (Tiesas 1996. gada 14. maija spriedums lietās C-153/94 un C-204/94 *Faroe Seafood* u.c., *Recueil*, I-2465. lpp., 101. punkts).

118 Ņemot vērā šos principus, prasītāja uzskata, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatīdama, ka attiecīgajā gadījumā nav izpildīts nosacījums par rupjas neuzmanības neesamību.

119 Pirmkārt, attiecībā uz kļūdas konkrēto raksturu — tas saskaņā ar judikatūru ir jāizvērtē, ņemot vērā laikposmu, kurā kompetentās iestādes šo kļūdu ir pieļāvušas.

120 Prasītāja uzskata, ka nav pareizi, ka Komisija noraida laikposma kritēriju, ņem vērā tikai muitas iestāžu kļūdu, bet pēc tam atkal to noliedz. Izskatāmajās lietās uzmanība vairāk tiek vērsta uz muitas aģentu kļūdu ievērošanu, proti, lietā T-134/03 Kogema veikto fiktīvo pārvešanu uz noliktavu un lietā T-135/03 faktu, ka *SCAC* neievēroja tai domātās instrukcijas attiecībā uz vienkāršotās procedūras izvēli.

121 Prasītāja uzskata, ka, neskatoties uz tās pieredzi un rūpību, tā tomēr nevarēja atklāt šīs muitas aģentu kļūdas.

122 Otrkārt, attiecībā uz tirgus dalībnieka profesionālo pieredzi — prasītāja norāda, ka saskaņā ar Tiesas 1999. gada 11. novembra spriedumu lietā C-48/98 *Söhl & Söhlke*, *Recueil*, I-7877. lpp., 57. punkts, ir jāizpēta, vai šī tirgus dalībnieka darbības galvenokārt sastāv no importa un eksporta un vai attiecīgajam tirgus dalībniekam ir iepriekšēja pieredze šo darbību veikšanā.

123 Prasītāja atzīmē, ka tā bieži importē Regulā Nr. 3319/94 paredzētos izstrādājumus. Tas gan nenozīmē, ka viņa būtu specializējusies šo izstrādājumu atmuitošanas procedūrās Francijā. Šā iemesla dēļ tā vērsās pie muitas aģenta un nevarēja ievērot tā pieļauto kļūdu.

124 Treškārt, attiecībā uz prasītājas neuzmanību — tā norāda, ka, ņemot vērā iepriekš 122. punktā minēto spriedumu lietā *Söhl & Söhlke* (58. punkts), katram tirgus dalībniekam, kuram ir šaubas par noteikumu pareizu piemērošanu, kuru neizpilde varētu radīt muitas parādu, ir jāievāc informācija un jāmeklē paskaidrojumi, lai šos noteikumus nepārkāptu.

125 Izskatāmajās lietās prasītāja ir rīkojusies ar visu pienācīgo rūpību. Tā tūlīt pēc Regulas pieņemšanas ir izdarījusi grozījumus līdz šim veiktajās atmuitošanas procedūrās, lai atkal nenonāktu netiešās rēķina izrakstīšanas situācijā. Prasītāja arī uzskata, ka tādējādi Komisijas norādītās atsevišķās un nelielās kļūdas nodevu uzlikšanā ir pieskaitāmas parastām uzņēmējdarbības kļūmēm un viņai nevar pārmest jebkādu neuzmanību, jo minētās kļūdas ir likvidētas.

126 Savā replikā prasītāja uzsver, ka, pirmkārt, apgalvotā tās instrukciju izpildes neiespējamība no Kogema un *SCAC* puses un, otrkārt, grozītajā Padomes 1995. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 384/96 par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis (OV 1996, L 56, 1. lpp.), paredzētās atmaksāšanas iespējas neizmantošanai saistībā ar pastāvīgajā judikatūrā noteikto (skat. iepriekš 124. punktu) nav nekāda sakara ar norādi uz apgalvoto rūpības trūkumu.

127 Tādēļ prasītāja norāda, ka tai nevar tikt pārmests rūpības trūkums. No iepriekš minētā izriet, ka nevar pierādīt jebkādu tās rupju neuzmanību.

128 Komisija, pirmkārt, attiecībā uz kļūdas konkrēto raksturu — atzīmē, ka prasītājas argumentācija, ar ko tā vēlas noņemt no sevis atbildību, pamatojoties uz muitas aģentu iespējamo kļūdu, nav pietiekama. Atbrīvošanas procedūras ietvaros tirgus dalībnieks nevar uzskatīt, ka tas ir atbrīvots no atbildības sava muitas aģenta kļūdas — vienalga, patiesi notikušas, vai nē — dēļ. Muitas aģenta iespējamā līgumiskā atbildība neietilpst procedūrā, kuras rezultātā tika pieņemts apstrīdētais lēmums.

129 Turklāt Komisija uzskata, ka prasītāja jauc muitas aģenta pieļauto kļūdu un muitas iestādes kļūdu, jo tikai pēdējā var būt par pamatu īpašas situācijas noteikšanai.

130 Otrkārt, attiecībā uz prasītājas profesionālo pieredzi — Komisija uzskata, ka tās profesionālā pieredze nav vērtējama vienas dalībvalsts ietvaros. Ņemot vērā judikatūru, lai varētu uzskatīt, ka prasītājai ir nepieciešamā profesionālā pieredze, pietiek, lai tā būtu veikusi dažas attiecīgo izstrādājumu ievešanas darbības Eiropas Savienībā un lai tā parasti veiktu importa un eksporta darbības. Tā tas ir šajā gadījumā, kad prasītāja ir pieņēmusi savu nodokļu pārstāvi Francijā *Champagne Fertilisants*, un tadējādi prasītāja ir uzskatāma par pieredzējušu tirgus dalībnieku jau no pirmās attiecīgo izstrādājumu piegādes.

131 Komisija piebilst, ka prasītāja nav bijusi uzmanīga, jo tā, neskatoties uz apgalvoto pieredzes trūkumu, savam muitas aģentam tomēr ir devusi konkrētus norādījumus, nevis lūgusi tam padomu, un jo vairāk tāpēc, ka Regulas Nr. 3319/94 piemērošana radīja grūtības.

132 Treškārt, attiecībā uz prasītājas rūpību — Komisija pieļauj, ka rēķina izrakstīšanas procesā var notikt kļūdīšanās, tomēr uzskata, ka prasītājai ir trūcis rūpības arī citā aspektā — kā tas izriet no Lēmuma REM 02/02 79.–82. punkta un Lēmuma REM 03/02 75.–79. punkta.

133 Proti, prasītāja saviem muitas aģentiem ir devusi neizpildāmus norādījumus un nav pārliecinājusies par to ievērošanu.

134 Turklāt prasītāja neizmantoja Regulas Nr. 384/96 11. panta 8. punktā minēto atmaksāšanas iespēju, līdz šīs iespējas termiņš bija izbeidzies.

Pirmās instances tiesas vērtējums

135 Vispirms jānorāda uz to, ka, lai izvērtētu, vai ir pieļauta rupja neuzmanība Muitas kodeksa 239. panta izpratnē, it īpaši ir jāņem vērā normu, kuru neizpildes gadījumā rodas muitas parāds, sarežģītība, kā arī tirgus dalībnieka pieredze un rūpība (iepriekš 122. punktā minētais Tiesas spriedums lietā *Söhl & Söhlke*, 56. punkts, un 2003. gada 13. marta spriedums lietā C-156/00 Nīderlande/Komisija, *Recueil*, I-2527. lpp., 92. punkts).

136 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai ir rīcības brīvība, pieņemot lēmumu saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantu (iepriekš 92.punktā minētais spriedums lietā

Mehibas Dordtselaan/Komisija, 46. un 78. punkts). Jāatzīmē arī, ka importa nodevu, kuras uzliek tikai īpašās situācijās un ar īpašiem priekšnoteikumiem, atmaksāšana vai atlaišana ir izņēmums no parastā importa un eksporta režīma un līdz ar to noteikumi, kuros paredzēta šī atmaksāšana, ir interpretējami šauri. Tā kā fakts, ka nav bijusi acīmredzama neuzmanība, ir būtisks priekšnoteikums, lai piemērotu muitas nodevas atmaksāšanu vai atlaišanu, šis jēdziens it īpaši ir jāinterpretē tā, lai situāciju, kad var piemērot atlaišanu vai atmaksāšanu, skaits paliktu ierobežots (iepriekš 122. punktā minētais spriedums lietā *Söhl & Söhlke*, 52. punkts).

137 Pirmkārt, attiecībā uz noteikumu, kuru neizpildes dēļ var rasties muitas parāds, sarežģītību, pietiek atsaukties uz to, ka Pirmās instances tiesa jau ir noteikusi (2004. gada 21. septembra spriedums lietā T-104/02 *Gondrand Frères*/Komisija, Krājums, II-3211. lpp., 59.–62. un 66. punkts), ka Regulas Nr. 3319/94 1. panta 3. punkta otrā daļa neliecina par ievērojamām interpretācijas grūtībām.

138 Otrkārt, attiecībā uz kļūdas konkrēto raksturu — Pirmās instances tiesa uzskata, ka judikatūrai, uz ko atsaucas prasītāja (skat. iepriekš. 117. punktā), nav nozīmes lietā, jo tajā runa ir par iespējamo muitas aģenta kļūdu, nevis par muitas iestādes kļūdu.

139 Tādēļ ir svarīgi uzsvērt, ka Komisija pareizi uzskata, ka prasītāja nevar atbrīvot sevi no atbildības, atsaukdamās uz muitas aģenta kļūdu — vienalga, patiesībā notikušu, vai nē. Šajā sakarā ir jānorāda, ka attiecīgo izstrādājumu importa shēmu izstrādāja prasītāja viena pati un pati brīvi izvēlējās arī muitas aģentus, un tādējādi Muitas kodeksa 239. pantam nav īpašas nozīmes attiecībā uz to, vai iespējamo kļūdu, kas ir muitas parāda pamatā, ir pieļāvis tirgus dalībnieks vai tā pilnvarotais. Katrā gadījumā šādu kļūdu nefinansē no Kopienu budžeta (šajā sakarā attiecībā uz īpašām situācijām

skat. iepriekš 92. punktā minēto spriedumu lietā *Mehibas Dordtselaan*/Komisija, 76.–78. un 82., 83. punkts).

140 Otrkārt, attiecībā uz prasītājas profesionālo pieredzi — Pirmās instances tiesa atgādina, ka ir jānoskaidro, vai runa ir par tirgus dalībnieku, kura profesionālā darbība galvenokārt sastāv no importa un eksporta darbībām, un vai viņam jau ir pieredze šādu darbību veikšanā (iepriekš 122. punktā minētais spriedums lietā *Söhl & Söhlke*, 57. punkts).

141 Šajā sakarā ir jāatzīst, ka prasītāja pati atzīst, ka tai ir zināma pieredze, importējot slāpekļa izstrādājumus Regulas Nr. 3319/94 izpratnē. Turklāt, kā pamatoti apgalvo Komisija, prasītāja jau pirms faktu, kas ir izskatāmo lietu pamatā, rašanās bija veikusi attiecīgo izstrādājumu importu. Šajā sakarā Komisija lietā REM 02/02 ir pareizi secinājusi, ka prasītājai ir nepieciešamā pieredze, sākot no pirmās piegādes.

142 Treškārt, attiecībā uz tirgus dalībnieka rūpību — Pirmās instances tiesa atgādina, ka tam, ja pastāv jebkādas šaubas par noteikumu, kuru neizpilde var radīt muitas parādu, pareizu piemērošanu, ir pienākums ievākt informāciju, lai šos noteikumus nepārkāptu (iepriekš 122. punktā minētais spriedums lietā *Söhl & Söhlke*, 58. punkts).

143 Kā Komisija pareizi norāda, no lietas materiāliem izriet, ka prasītāja, kas apgalvo, ka tai nav pieredzes attiecīgo izstrādājumu atmuitošanā, kā arī grūtības Regulas

Nr. 3319/94 piemērošanā, ne tikai nav lūgusi padomu savam muitas aģentam, bet devusi tam ļoti konkrētus norādījumus. Jāatgādina, ka apstrīdētajos lēmumos Komisija nav aizmirsusi paskaidrot iemeslus, kuru dēļ prasītājai bija jābūt šaubām par noteikumu, kuru neizpilde var būt muitas parāda rašanās pamatā, precīzu piemērošanu (šajā sakarā skat. iepriekš 92. punktā minēto spriedumu lietā *Kaufring* u.c./Komisija, 296. punkts).

144 Turklāt prasītājas kļūdas, sastādot rēķinus, norāda uz tās rūpības trūkumu.

145 Turpretim nevar pārmest, ka prasītāja nebūtu izmantojusi Regulas Nr. 384/96 11. panta 8. punktā paredzēto iespēju. Atkārtotas pārbaudes procedūra tiek ierosināta, ja ir mainījušies tie apstākļi, kuri ir pamatā Regulā par antidempinga maksājumiem paredzētajiem rādītājiem. Ar šo procedūru piemērotās nodevas ir jāpielāgo jaunajiem apstākļiem, kuri ir to pamatā, un jānosaka šo apstākļu grozījumi (Pirmās instances tiesas 2000. gada 29. jūnija spriedums lietā T-7/99 *Medici Grimm*/Padome, *Recueil*, II-2671. lpp., 82. punkts).

146 Kopā ņemot, prasītājas darbības, veicot attiecīgos darījumus, nevar tikt uzskatītas par pietiekami rūpīgām.

147 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, apstrīdētajos lēmumos nosakot, ka nav izpildīts priekšnoteikums par to, ka prasītāja

nav pieļāvusi rupju neuzmanību. Tādēļ otrā pamata trešā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

148 No Īstenošanas regulas 905. panta teksta izriet, ka muitas nodevas atmaksāšana ir atkarīga no diviem kumulatīviem priekšnoteikumiem, proti, pirmkārt, īpašās situācijas pastāvēšana un, otrkārt, fakta, ka ieinteresēto personu nevar apsūdzēt rupjā neuzmanībā vai krāpšanā. Līdz ar to pietiek, ka viens no šiem diviem priekšnoteikumiem nav izpildīts, lai varētu atteikt muitas nodevas atmaksāšanu (iepriekš 92. punktā minētais Pirmās instances tiesas spriedums lietā *Mehibas Dordtselaan*/Komisija, 87. punkts; 2004. gada 12. februāra spriedums lietā T-282/01 *Aslantrans*/Komisija, *Recueil*, II-693. lpp., 53. punkts, un iepriekš 137. punktā minētais spriedums lietā *Gondrand Frères*/Komisija, 57. punkts).

149 Tā kā nav izpildīts priekšnoteikums par rupjas neuzmanības neesamību, nav nepieciešams pārbaudīt otrā pamata daļu par īpašo situāciju.

150 Tādēļ otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par trešo pamatu — pienākumu norādīt pamatojumu

Lietas dalībnieku argumenti

151 Prasītāja uzskata, ka Komisija nav ievērojusi pienākumu norādīt pamatojumu, kas tai uzlikts ar EKL 253. pantu.

152 Precīzāk, prasītāja iebilst pret to, ka Komisija nav norādījusi iemeslus, kādēļ tā apstrīdētajos lēmumos nav ņēmusi vērā faktu, ka antidempinga likumdošana nav apieta. Prasītāja uzskata, ka netiešās rēķina izrakstīšanas situācija, kas, viņasprāt, ir radusies mākslīgi muitas aģentu vainas dēļ, nav pietiekams pamats, lai piemērotu Regulas Nr. 3319/94 1. panta 3. punkta otrajā daļā paredzēto nemainīgo muitas nodevu.

153 Prasītāja norāda, ka Muitas kodeksa 239. pants ir taisnīguma klauzula, kura jāpiemēro apstākļos, kad tirgus dalībniekam nebūtu taisnīgi piemērot tādu nelabvēlīgu pasākumu kā nemainīgās muitas nodevas piemērošana, kura parasti uz viņu neattiecas. Tā piebilst, ka apstrīdētie lēmumi nav uzskatāmi par taisnīgiem, jo, ja Kogems un *SCAC* nebūtu pieļāvuši kļūdas, prasītājai nebūtu radies nemainīgās nodevas muitas parāds. Nenorādot, kādā veidā tās lēmumi ir taisnīgi, Komisija nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu.

154 Visbeidzot, prasītāja uzsver, ka Komisija, pat ja tā uzskata, ka lieta REM 1/98 nav pielīdzināma lietām REM 02/02 un REM 03/02, nav izklāstījusi iemeslus, kādēļ tā lietā REM 1/98 — pretēji kā izskatāmajās lietās — ir ņēmusi vērā to, ka importa cena bija augstāka par Regulā Nr. 3319/94 noteikto minimālo cenu.

155 Komisija norāda uz saviem argumentiem otrā pamata pirmās daļas ietvaros, kas, pirmkārt, attiecas uz muitas aģentu iespējamo kļūdu un, otrkārt, izskatāmo lietu pielīdzināšanu lietai REM 1/98.

Pirmās instances tiesas vērtējums

156 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 253. pantā noteiktajam pamatojumam skaidri un nepārprotami ir jāatspoguļo akta pieņēmējas iestādes argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu iepazīties ar pieņemtā pasākuma pamatojumu un aizstāvēt savas tiesības un tiesa varētu veikt savu kontroli. Tomēr pamatojumā nav jāuzskaita visi faktiskie vai juridiskie attiecināmie apstākļi. Jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst šīm prasībām, ir izvērtējams ne tikai attiecībā uz tā tekstuālo aspektu, bet arī tā kontekstu, kā arī visām attiecīgo jautājumu regulējošām tiesību normām (skat. iepriekš 92. punktā minēto spriedumu lietā *Mehibas Dordtselaan*/Komisija, 92. punkts, un minētā judikatūra).

157 Attiecībā uz lēmumiem, ar kuriem noraida pieteikumu par atlaišanu saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantu, Komisijas pienākums sniegt pamatojumu sastāv no pienākuma paskaidrot iemeslus, kādēļ nav izpildīti minētajā normā paredzētie priekšnoteikumi.

158 No apstrīdēto lēmumu teksta izriet, ka Komisija ir skaidri izklāstījusi iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka Muitas kodeksa 239. pantā paredzētie priekšnoteikumi nav izpildīti. Attiecībā uz lietu T-134/03 pietiek atzīt, ka Komisija lēmuma REM 03/02 35.–68. punktā (10.–21. lpp.) un 69.–86. punktā (21.–26. lpp.) ir paskaidrojusi, kādēļ nav izpildīti priekšnoteikumi attiecībā uz īpašo situāciju un rupjas neuzmanības

neesamību. To pašu tā ir veikusi lietā REM 03/02, kas ir lietas T-135/03 pamatā, 34.–65. punktā (10.–21. lpp.) un 66.–80. punktā (21.–25. lpp.).

159 Turklāt Pirmās instances tiesa varēja kontrolēt apstrīdēto lēmumu tiesiskumu. Tā arī atzīmē, ka no administratīvā procesa dokumentiem, prasības pieteikuma un replikas, kā arī no tiesas sēdes izriet, ka prasītāja ir pilnībā sapratusi kā negatīvo lēmumu projektus, tā arī apstrīdētos lēmumus un bija spējīga sniegt detalizētu un plašu argumentāciju, pamatojot savus pieteikumus par atlaišanu un prasību par apstrīdēto lēmumu atcelšanu.

160 Šādos apstākļos trešais pamats ir jānoraida ka nepamatots.

161 No tā izriet, ka prasības ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

162 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums nav labvēlīgs, tai jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA
(pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) prasības noraidīt;

2) prasītāja sedz savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Vesterdorf Cooke García-Valdecasas

Labucka V. Trstenjak

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2005. gada 27. septembrī.

Sekretārs Priekšsēdētājs

H. Jung B. Vesterdorf